ماشاء اللہ لا قوۃ الا باللہ

ظفر الاسلام

یعنے

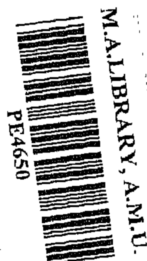
حیات آخرت

سن

تصنیف منشی سید ظفر علی صاحب (ظفر) خلف قاضی
سید محمد غلام علی صاحب حاکم فوجداری دیوگڈھ میواڑ
متوطن قصبہ باول علاقہ نابھہ۔

در افضل المطابع دہلی بطبع گردید

بسم اللہ الرحمن الرحیم

خدایا توئی مالکِ انس و جان | خدایا توئی بادشاهِ جهان
خدایا توئی موجدِ لفظِ کن | خدایا توئی واقفِ من و عن
خدایا توئی رازقِ مطلق است | خدایا توئی خالقِ برحق است
توئی آفریده بصد آب و تاب | فلک، بحر و بر، ذرّه و آفتاب
هویدا کنی ماضی و حال را | شب و روز، شام و سحر سال را
تو کرد این عجائب طلسمِ جهان | عیان است پنهان و پنهان عیان
ز قدرت تمامی را پیدا کنے | حجابِ عدم بس هویدا کنی
نداری پسر هم نه داری پدر | نه زیر و زبر را تو داری خطر
ترا حاجتِ همدم و یار نیست | ترا حاجتِ هیچ غمخوار نیست
مظاهر ترا بس درون و برون | ز وهم فزون و ز وهم فزون
تو در دل غمِ عشق پیدا کنی | تو بر گل عنادل را شیدا کنی
لبِ گل را لذت خموشی دهد | سرِ دل را لذت تمنا نهد
دلِ قیس محزون را پر خون کنی | و در عشق لیلی تو مجنون کنی
بدیدار رخ شمع کاشانه را | نثار دل و جان پروانه را
روان آب را کردی در جستجو | بگشته تو گرداب را کو بکو
حبابِ لبِ آبِ جو دمبدم | گهه در عشق هست و گهه شیدِ عدم
به عشق تو گردد فزون اضطراب | رگ نبض بسمل شده موجِ آب

صدف را عطا کردہ گوہرے | تو در سنگ بخشیدہ جوہرے
تپد وادی برق می ناب را | کنی خلق بے چین سیماب را
خرد را خدا تا رسائی نیست | دخل وانجا ہرزہ خیالی نیست
پس پردہ از غیب بس دمبدم | نمائی تو عالم را ہست عدم
کنم او را اسرار حکمت بیان | قلم قاصر اے جان قاصر زبان
سنم اختصار بیان کردہ ام | سکوت آشنائی زبان کردہ ام
صواب اینجا عذر تقصیر ہست | خموشی ہم آواز تقریر ہست
ظفر خواستم معافی از قصور | بگویند احباب امین ضرور

مناجات بدرگاہ قاضی الحاجات

الٰہی فدائیم بر شان تو | فدائیم بر شان و احسان تو
عطا کن دل ہر سزاوار عشق | ہوا خواہ غم ناز بردار عشق
دم مرگ تا مے پرستی کند | و در گوشۂ لحد ہستی کند
او حاجت مدہ کان ناشم حزین | کہ دیدم بخیلان را چین بر جبین
ز تن چون جدا جان بیجان شود | شفیق رہ مرگ ایمان شود
ز توبہ شوم پاک دشوار ہست | ندیدیم گل را کہ بے خار ہست
کجا میروم غیر ازین در کجا | تہی دست ہم روسیاہ پر خطا
تپش در دلم عشق سرور بدہ | جگر تشنگی شاہ کوثر بدہ
مرا نقش پامال حیدر بکن | غبارہ رہ آل حیدر بکن

دمم فتنہ پرسش خیر و شر	ز عصیان نہ بد نام باشد ظفر

نعت سرور کائنات مفخر موجودات محمد مصطفی صلی اللہ علیہ و علی آلہ و اصحابہ وسلم

بیا ساقی از ہوش بیہوش کن
ظفر را زیک جام مدہوش کن

دہن تر ز سیرابی کوثر است
لب تر ثنا گوی پیغمبر است

برای محمد نبی مصطفی
شدہ ہست از نیست بنیاد لا

نبا شد اگر ذات خیر الامم
کجا باشد از لفظ کن کل ہم

تعلی ز طبع معلی نفور
نہ در دل تکلف نہ در سر غرور

مقابل بہ اعجاز عالیجناب
دم عیسی و حسن یوسف حباب

مفسر کتاب الٰہی شدند
مخاطب خطاب الٰہی شدند

بہ کونین چون علم ممکن نماند
او در مکتب قاب قوسین خواند

غلام غلامان شہ مرسلان
ظفر نام خستہ جگر نیم جان

شب و روز بیتاب و پر اضطراب
ز دوری تو در ہند باشد خراب

شہا در مدینہ مرا یاد کن
دلم را بسا خرم و شاد کن

بر اصحاب و بر ذات خیر الانام
ہزاران درود و ہزاران سلام

بر اصحاب و بر آل خیر الانام
ہزاران درود و ہزاران سلام

اما بعد بر ضمیران دقیقہ رس واضح و لائح باد کہ این کمترین عقیدت گزین خاکسار

خاکپائی روزگار سید ظفر علی خلف قاضی سید غلام علی حاکم فوجداری دیوگڈھ میواڑ بن قاضی حافظ سید بہادر علی نور اللہ مرقدہٗ متوطن قصبہ باول علاقہ نابھہ ایدہ اللہ تعالےٰ باللطف الخفی بخدمت جملہ اہل اسلام خصوصاً مریدان و معتقدان خاندان چشتیہ معروض میکند کہ خاکسار این نسخہ را بزبان فارسی در عبارت سلیس مرقوم قلم اعجاز رقم کرد تا باشد کہ ازین بیان سن ارباب ایقان را حظے و حلاوتی دلنشین گردد واللّٰہُ وَلِیُّ التَّوفِیق وَتَوَکَّلتُ عَلَیہِ وَاِلَیہِ اُنِیبُ وَھُوَ عَلٰی کُلِّ شَیٍٔ قَدِیرٌ

برحدیقہ پیرایان بہار معانی و نغمہ سرایان نکتہ دانی پوشیدہ مباد کہ حضرت خواجہ معین الدین چشتی ثم الاجمیری بتاریخ پانصد ہجری بروز چہارشنبہ در قصبہ سنجستان تولد فرمود در نسخہ بحر الانسان نسب عالیہ بدین نمط مرقوم است خواجہ معین الدین چشتی ابن خواجہ غیاث الدین ابن خواجہ ضیاء الدین بن سید المعانی بن سید عبد العزیز بن سید ابراہیم بن امام موسیٰ کاظم بن امام حضرت جعفر صادق بن امام محمد باقر بن امام زین العابدین بن امام حضرت ابو عبد اللہ حسین بن اسد اللہ الغالب حضرت علی بن ابی طالب۔

بعمر پانزدہ سال پدر عالیمقدار خواجہ صاحب بقضای الٰہی رحلت فرمود یک باغ و یک کارخانہ آب آسیا بترکہ خواجہ صاحب در آمد یک روز حضرت ابراہیم قندوزی مجذوب کامل گذر بباغ خواجہ فرمود حضرت خواجہ در آنوقت مصروف آبپاشی بودند چون نظر ابراہیم قندوزی افتاد دویدند و چند خوشہ انگور پیش آوردہ عرض نمودند کہ اگر اندکے زمانے زیر سایہ درخت آسائش نمایند عین بندہ نوازی است ابراہیم قندوزی علیہ الرحمۃ پارہ خائیدہ حضرت خواجہ را عنایت فرمود از خوردن آن پارہ خواجہ احد بطریقت سرایت کرد و مطلقاً ہیچ غرض دنیوی و نفسانی آمیزش نماند باغ وغیرہ حوالہ مشتریان کرد قیمتش در خدمت درویشان صرف نمود

از ماوراء النهر عزیمت احرام مقدس شیخ تصمیم داده از نواحی سنجستان خود را
بدار الملک سمرقند و بخارا رسانید و از مولانا حسام الدین قرآن شریف حفظ کرد و در علوم
ظاہری سند گاہ نمود و بعد از تکمیل جانب عراق عرب مراجعت فرمود و در قصبۂ ہارون کہ نواح
نیشاپور است از حضرت خواجہ عثمان ہارون چشتی بیعت فرمود و از فیض صحبت مرشد بۂ کامل
برو ند و در عبادت و ریاضت غرق شدند و شریعت را با طریقت و طریقت را با شریعت تطبیق
داده در دل صفائے لش ساخت سلسلۂ طریقت حضرت سلطان الہند خواجہ معین الدین چشتی علیہ الرحمۃ
این است حضرت خواجہ معین الدین بیعت از خواجہ عثمان ہارونی و آن بیعت از حاجی شریف
زندنی و آن بیعت از خواجہ مودود چشتی و آن بیعت از والد خود خواجہ یوسف و آن مرید از خواجہ
محمد چشتی و آن بیعت از والد خود و احمد ابدال چشتی و آن مرید از خواجہ ابو اسحاق شامی چشتی
و آن بیعت از خواجہ شمشاد علو دینوری و آن بیعت از شیخ امین الدین ابو ہبیرۃ البصری و
آن بیعت از شیخ سدید الدین و آن بیعت از سلطان ابراہیم بن ادہم بلخی و آن بیعت از
شیخ ابو الیقین و آن بیعت از شیخ ابو الفضل عبد الواحد و آن بیعت از شیخ حسن بصری
انصاری علیہ الرحمۃ و آن بیعت از امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب و آن بیعت از
حضرت محمد الرسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

منظوم سلسلۂ طریقت از مصنف رسالہ

معین الدین مرید از خواجہ عثمان	او از حاجی شریف بیعت است ایجان
و آن بیعت از جناب خواجہ مودود	و آن بیعت از جناب والد خود
و آن بیعت از جناب خواجہ یوسف	و آن بیعت از محمد خواجہ معروف

و آن بیعت از بزرگ احمد ابدال	و آن بیعت از ابو اسحاق خوشحال
و آن بیعت از جناب خواجه ممشاد	و آن بیعت از امین الدین عباد
و آن بیعت از سدید الدین نامی	به ابراهیم آن نوشیده جامی
و آن بیعت از ابو الیقین زاہد	او بیعت از ابو الفضل عبد الواحد
او بیعت از حسن بصری شاہ شاہان	و آن بیعت از امیر المؤمنین دان
و آن بیعت از محمد سرور عالم	بگویم صلی اللہ علیہ وسلم
خداوند الحق احد و احمد	ظہمر را کن عطا عشق محمد

الغرض حضرت خواجہ معین الدین چشتی علیہ الرحمۃ بست سال و شش ماہ ریاضت و مجاہدت کرد و خرقۂ خلافت تحصیل نمود و بعد ازان سنجار پانزدہ یوم قیام فرمود از آنجا در قصبہ جیل کہ نواح بغداد است از حضرت شیخ عبد القادر گیلانی رحمۃ اللہ تفویض یافت و در آنش محفل مرقوم است کہ خواجہ بعمر بست سال از جناب حضرت شیخ عبد القادر گیلانی علیہ الرحمۃ فیض می یافت و قصبہ جیل تا حال حجرہ متبرکہ حضرت معین الدین چشتی موجود است بعد ازان از جیل ہمدان و از ہمدان تبریز و استر آباد و ہرات سفر فرمود۔ **نقل است** کہ جناب خواجہ از حضرت خواجہ عثمان قدس سرہ العزیز مرخص گشتہ بعد قطع منازل بکعبۃ امن و امان نزول کرد و از انجا اندر فرصتے را قطع منازل بسیار نمودہ خود را بمدینہ منورہ رسانید و توجہ بر آستان بوسی روضہ مقدس حضرت سلطان تختگاہ رسالت و خاقان بارگاہ عزت و جلالت نمودہ **بیت**

ای خاک بوسی درت مقصود ہر صاحب دلی　　　　بردن بخاک این آرزو مشکل تر از ہر مشکلی

یک روز از حضور سرور عالم صلی اللہ علیہ وسلم ندا آمد کہ ای معین الدین من ترا ولایت ہند بخشیدم باجمیر برو کہ جای اہل کفر و طغیان است خواجہ علیہ الرحمۃ چون حکم شنید متحیر

وسفکر شدند که بارخدایا مقام اجمیر کجا است و من کجا روم در اثنای این تفکر خواب غلبه کرد حضرت سید عالم رسول خدا خواجه علیه الرحمة را در طرفة العین شرق تا غرب جنوب تا شمال مشاهده نمایند - و یک انار بهشتی عنایت فرمود خواجه از خواب بیدار گشته با چهل درویشان روی براه هندوستان نهاده -

غزل از مصنف

ای شاه من سلطان من خواجه معین الدین حسن	آقای من مولائی من خواجه معین الدین حسن
سرچشمهٔ جود و سخا بحر کرم کان عطا	نخل مراد خوش چمن خواجه معین الدین حسن
گلدستهٔ هندوستان را خوف از خورشید نه	چتر المعین سایه فگن خواجه معین الدین حسن
مرغ دلم در هجر تو بریان شده مثل کباب	وصلت علاج مرغ من خواجه معین الدین حسن
حلقه بگوش است این ظفر در بحر عصیان پرخطر	غرق است بمن کن عون خواجه معین الدین حسن

در انوقت پتهورا والی اجمیر بود مادرش در علم نجوم بهره کامل داشته بود قبل دوازده سال پتهورا را آگاه کرد که یک درویش صاحب کرامت در ولایت تو خواهد آمد مملکت را سوخته کند بلکه مادر پتهورا حلیه حضور خواجه علیه الرحمة از نجوم ظاهر کرد الحاصل رای پتهورا آن حلیه را بجا فرستاد و حکم نافذ کرد که هر که نووارد مطابق این حلیه در هندوستان در آید فوراً امر اطلاع گردانند و نووارد را بحفاظت و بحراست جانب اجمیر راهی کنند - القصه خواجه علیه الرحمة براه غزنین و لاهور و دهلی مانند ماه منزل بمنزل قطع کرده در قصبه سمانه حوالی پتیاله نزول فرمود - ملازمین و مطابعین رای پتهورا که در آنجا بودند خواجه معین الدین چشتی رحمة الله را مطابق حلیه یافت همه از راه تملق و چاپلوسی التماس نمودند

که اگر بقدوم مسرت لزوم کلبۂ احزان را رشک چمن سازی غایت عنایت است خواجه صاحب بمراقبه فرمود چه می بینید که جناب رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم فرمودند که ای معین الدین بر قول و قرار آن مردمان اعتماد مکن پس خواجه صاحب از مردمان فرمود که درویش در نہج توکل و جادۂ قناعت قدم نہاده است دست از اسباب دنیوی شسته و دل بلا علل در عنایت بی غایت مسبب الاسباب بسته است این را از کس ہیچ طمع و خواہش نیست بعد از آن آن واقعه که در مراقبه دیده بود به یاران ہمرکاب منکشف گردانید و جانب اجمیر راہی شدند بعد قطع منازل بتاریخ ده ماه محرم ۵۶۱ ہجری بمقام اجمیر رسیده قصد قیام فرمود ملازمین رای پتھورا گفتند که ای درویش جای دیگر تلاش کن اینجا مخصوص قیام گاه شتران رای پتھورا است خواجه صاحب فرمود که ما را از شتران راجه چه کار۔ الغرض خواجه علیه الرحمة معه ہمراہیان بالای آناساگر زیر درخت قیام فرمود بعض ہمراہیان بصید افگنی مشغول و مصروف شدند بعض در تلاش شکار بر تالاب بیله گزر کرده اراده طہارت نمودند بر کنارۂ تالاب بیله صد ہا بتخانه اہل ہنود بودند برہمنان از طہارت منع کرده آماده فساد شوند ناچار ہمراہیان بحضور خواجه علیه الرحمة آمد تمام حالات من و عن عرض نمودند خواجه در چھاگل ہمه آب تالاب آناساگر و بیله را بحکم الٰہی آب حوض و چاہات خود بخود خشک گردید حتی که از شیر زنان طفل دار و چہار پایان محروم ماندند

سلام از مصنف

السلام ای خواجۂ ہند الولی	السلام ای گوشۂ جگر علی
السلام ای فخر اولاد رسول	السلام ای قرة العین بتول

السلام ای حامیِ دینِ متین　　السلام ای یاورِ اندوهگین
السلام ای خواجهٔ کل خواجگان　　السلام ای چارهٔ دردِ نهان
السلام ای چشمهٔ جود و سخا　　السلام ای معدنِ فیض و عطا
السلام ای محرمِ رازِ نهان　　السلام ای غمگسارِ بیکسان
السلام ای مالکِ هندوستان　　السلام ای بلبلِ باغِ جنان
السلام ای خواجهٔ روشن‌ضمیر　　السلام ای پیرِ هر برنا و پیر
مستغیثان را توئی فریادرس　　ما نمیدانیم جز تو هیچ کس

ای ظفر این ورد کن صبح و مسا
مشکلم را یا معین الدین کشا

الغرض چون خبر تشریف آوری حضرت خواجه صاحب و نه برخاستن شتر از جای خود
و خشک شدن تالاب آناساگر و بیله راجه پتهورا بشنید متحیر و متفکر بخدمت مادر رسیده
تمام حال عرض کرد مادرش جواب داد که آن درویش است که قبل از دوازده سال ترا
آگاه کرده ام حالا این را هیچ مصائب و آلام مده بلکه تعظیمش بجا آر چون رای پتهورا
از مادر این سخن بشنید هول و هراس مستولی شده بفرع نامه بخدمت اجیپال
متضمن به امداد فرستاد اجیپال را عروق غرور در حرکت آمده نعرهٔ عناد و جدال
بگردون رسانید و جواب داد که این ساحر است راجه مطمئن باشد من بهتر تدابیر دافعه
این ساحر تجویز کرده ام الغرض دران حالت اضطراب رای پتهورا دیگر قاصد را
فرستاد که من نزد درویش میروم تو از تدابیر و تجاویز دافعه آراسته و پیراسته
مثل برق خود را در اجمیر برسان چون پتهورا از محل بر آمد امر بیهوده نسبت بجمیع

علیہ الرحمۃ تصور کرد معاً نابینا شد خیال بیہودہ را از خاطر راہ نداشت بینا شد غرضکہ
ہفت بار اینچنین بینائی ونابینائی یافت آخر الامر ارادۂ فاسق را دور کردہ در خدمت
حضور خواجہ معین الدین علیہ الرحمۃ حاضر آمد۔ چندی بعد جوگی اجیپال کہ در فن
جادوگری طاق وشہرۂ آفاق بود مع یکہزار پانصد انواع جادو وہفت صد
اژدہائی خونخوار کہ بر ہر یک ساحر سوار بود بصد کر وفر جانب اجمیر راہی شدہ بر
خواجہ علیہ الرحمۃ این امر ظاہر شد کہ اجیپال بزور وشور می آید۔ باوضو حصار کشیدند
مع اشباع واتباع متحصن شدند۔ یکا یک غول ساحران نمودار شد اجیپال سحر
آغاز کرد یکہزار پانصد انواع جادو بر خواجہ علیہ الرحمۃ یکبارگی افتادہ۔ مگر آن بفضل
الٰہی باطل ماندہ وبال جان ساحران شدند ہمہ اژدہایان آتش فشان بزمین سر
زدہ یک دم مردند۔ راجہ پتھورا واجیپال چون این حال مشاہدہ کردند کہ مخلوق
بوجہ نایابی آب تشنگان وگرسنگان در اقسام آلام گرفتار بی مقصود از زندگی
بیزار اند از خواجہ علیہ الرحمۃ عجز وانکساری نمود۔ خواجہ اجیپال را حکم فرمود کہ چھاگل
را بر چشیدہ نزد من بیار اجیپال ہرچند طاقت نمود الا ہیچ تدبیر وعلاج ندید وبدست
آوردن چھاگل عاجز ماند روایت است کہ راجہ پتھورا یکی از شادی جن نہایت
اعتقاد داشتہ بود جن چون خبر تشریف آوری خواجہ صاحب شنید حاضر
آمد وشرف باسلام شد وبہ عبداللہ موسوم گردید خواجہ صاحب یک روز فرمود
کہ عبداللہ چھاگل را بیار عبداللہ چھاگل را بر دوش نہادہ حاضر آورد حضرت خواجہ
معین الدین از چھاگل قدرے آب در آناساگر وبیلا افشاند از حکم الٰہی تمام
چاہات وچشمہ جات پر آب شدند ودعا کرد ہمہ شتران راجہ کہ نشستہ بودند

ازجای خود برخاسته به مشاهدهٔ این کرشمه و کرامات مخالفین گفته که افسوس
ما تمام عمر در پرستش اجیپال و در خدمت گذاری شادی جن ضایع کردیم الّا
هیچ سود نیافت الحاصل بعد مشاهدات کرامات خواجه علیه الرحمة قدس سرہٗ
نقد محبت اجیپال بلکه وفاداری آرایش یافت بخدمت جناب خواجه صاحب
حاضر آمد و عرض نمود که اے خواجه من از حوادث زمان پناه بدین بارگاه
آورده ام و در وقایع دوران این آستانه را ملجای و ملاذ خود ساخته ام
مدعا آنکه جدائی از میان رخت برداشته و پیوسته بشرف وصال
حاصل باشد نمی خواهم که یک دم بے تو باشم خواجه صاحب اجیپال را
بیعت فرمود اجیپال عرض نمود امید وارم که تا قیامت زنده مانم
خواجه علیه الرحمة بدرگاه قاضی الحاجات دعا کرد التجاء اجیپال
پذیرا شد بعد ازان راے پتهورا را هدایت تُوبُوا اِلَی اللّٰہِ تَوْبَةً
نَّصُوحًا فرمود لیکن راے پتهورا ایمان قبول نکرد الحاصل
اجیپال و شادی جن صومعه سلطان الهند را بصد آرزو و منت در
خانهٔ شادی جن ساخته خواجه صاحب در ینجا جماعت خانه و عبادت
خانه و باورچی خانه تعمیر ساخت آنجاکه مطبخ خانه بود حال در ینجا روضهٔ اطهر
و قبه مقدس است. از حضرت قطب الدین بختیار کاکی قدس سرہٗ
خلیفه خواجه صاحب روایت است که شخصے باُمید بیعت بحضور خواجه صاحب
در آمد خواجه صاحب از کردن بیعت انکار فرمود آن شخصے روبروے پتهورا
شکایت خواجه آورد راے پتهورا سبب نه کردن بیعت از خواجه

استفسار نمود خواجہ فرمود کہ بسبب چیز من او را در بیعت قبول نکرد
اوّل آنکہ او گنہگار عظیم است دوم قابل طریقۂ ما نیست سوم بر لوح
محفوظ نوشتہ دیدم کہ این شخص از جہان بے ایمان خواہد رفت رای پتھورا
باستماع این سخن در ہم و برہم شد و گفت کہ این درویش حالات غیب
می گوید بگو کہ اندر میعاد سہ یوم از شہرم بیرون رود خواجہ رحمۃ اللہ برحمتہ او خندید
و غصہ بر خود پیچید و گفت دیدہ باید کہ درین سہ یوم من روم و یا تو از شہر خود بیرون
خواہد رفت چنانچہ اندر آن عرصہ سہ یوم سلطان معز الدین بن محمد بن سام
با لشکر جرار و سپاہ خونخوار یورش آورد پتھورا بمقابلۂ لشکر سلطان لشکر کشی
کرد الا چونکہ تاب پیکار نیاورد بدست لشکریان سلطان زندہ گرفتار شد و آن شخص
کہ برائے بیعت آمدہ بود قصداً خود را بچاہ انداخت مخفی نماند کہ از تشریف آوری
خواجۂ خواجگان خواجہ معین الدین چشتی علیہ الرحمۃ تا ہفتاد و سال
مردمان دیار و امصار از خواجہ فیض می یافت خواجہ صاحب بعد از نکاح ہفت
سال زندہ ماند و عمر حضرت خواجہ رحمۃ اللہ قدس سرہٗ العزیز نود و ہفت
سال می یافت۔

در مخبر الوصالین این قطعہ تاریخ وفات حضرت خواجہ معین الدین حسن چشتی سنجری
سلطان الہند رقم است۔ وہو ہذا۔

قطعہ

جمعہ و ششم رجب بودہ	کز جہان خواجہ نقل فرمودہ

نود و ہفت سال عمرش بود
کان زمان نقل ازجہان فرمود
سال نقلش بعزت و تمکین
گو سراج جہان معین الدین
روضۂ پاک اوست در اجمیر
زایرش جن و انس اثر در شیر

دیگر

از ظفر مصنف رسالۂ ہذا

ششصد و سی و سن بوده
زجہان خواجہ سفر فرموده
روز آدینہ شش رجب بوده
کہ آن جام وصال نوشیده
نقل فرموده سوی خلد برین
رہبر چشتیان معین الدین

در عمر نود و ہفت سال ظفر
خواجۂ عارفین کرد سفر

"آفتاب ملک ہند" ہم تاریخ رحلت حضور خواجہ علیہ الرحمت ثم الاجمیری نوشتہ است۔

بعد از وفات بر پیشانی نورانی بخط سبز این عبارت نوشتہ شده بود (ھٰذَا حَبِیْبُ اللّٰہِ مَاتَ فِی حُبِّ اللّٰہِ)

بعض روایت است کہ ولادت حضور خواجہ صاحب پانصد و بست ہفت ہجری است زین حساب عمر جناب حضور خواجہ صاحب یک صد و شش سال می باشد الا قول اول صحیح است کہ حضرت نظام الدین خلیفۂ خواجہ علیہ الرحمۃ تصحیح کرد است ہر سال در رویت ہلال ماہ رجب تاریخ یکم تا ششم عرس آنحضرت بمقام اجمیر شریف

می باشد۔ زائر اکثر از غیر ولایت می آیند۔ اگر مفصل و مشرح حالات عرس قلم بند کنم یقین است کہ نسخہ دیگر تیار می شود لہذا برائے ناظرین ہمین بس است واضح باد کہ مستجمع الفضائل والمعانی من مواہب الملک الاحد شیخ المشائخ حضور دیوان سید محمد غیاث الدین علی خان صاحب سجادہ درگاہ فلک اشتباہ حضرت خواجہ خواجگان خواجہ معین الدین چشتی رحمۃ اللہ علیہ اند۔ حضور سرکار ابد قرار دولت انگلشیہ مثل اسلامی سلاطینان ذوی الاقتدار قدر و منزلت میکنند

آلٰہی تا بود خورشید و ماہی
چراغ چشتیان را روشنائی

غزلیات از مصنف

مشکلم را کشا معین الدین
ہیچ غیر از درت نہ دردارم
مرہم ریش خستہ گان جگر
حامی دین احمد مرسل

از برائے خدا معین الدین
روم آخر کجا معین الدین
داروی دردما معین الدین
وقف راہ ہدای معین الدین

ظفر خستہ از تو می خواہد
مشکلم را کشا معین الدین

ای جان جہان خورشید لقا سلطان الہند غریب نواز

سر چشمۂ جود و بحر سخا سلطان الہند غریب نواز

منظور نظر محبوب خدا ہم نور دل آدم حوا
ہم حامی و واقف راہ ہدی سلطان الہند غریب نواز
خورچاک گریبان گرداند گر دید ترا یک لمحہ ہا
ہر صورت تو عالم شیدا سلطان الہند غریب نواز
تو واقف اسرار ازلی ہم دانی راز خفی و جلی
تو معدن جود و لطف و عطا سلطان الہند غریب نواز

در فکر چہ ہا گردید ظفر خبرت نہ چہ داری خوف سقر
چون داری خضر راہ نما سلطان الہند غریب نواز

تمت تمام شد

ایک نظر ضرور دیکھیے ٢٦٥٠